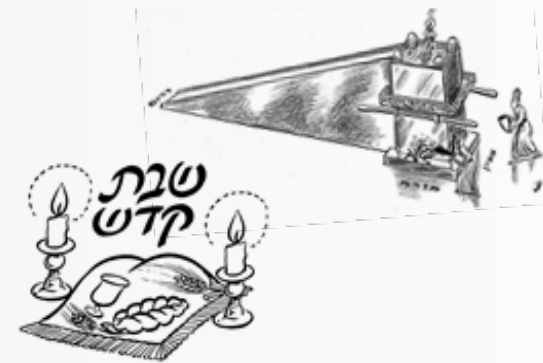

מִלְחָמוֹת הַחַשְׁמוֹנָאִים וְהַיּוֹנִים

לפני למעלה מאלפים שנה אנטיוכוס פלך יון שלח את ניקנור שהיה הפושנה לפלך עם חילים רבים לירושלים שיאסור על היהודים לקיים ברית מילה ושבת וראש חודש. ניקנור וחיליו הגיעו לירושלים והם שמו פסל בבית המקדש ושחטו שם בהמה טמאה וטפאו את המזבח והפנונה וכן את שאר כל כלי המקדש.

יוחנן בן מתתיהו שהיה כהן גדול וגדול הדור החליט להרוג את ניקנור.

הוא לקח חרב והחביאו תחת בגדיו והלך להפגש עם ניקנור. ניקנור גער בו:

אתה מורד בפלך אנטיוכוס!

ענה לו יוחנן: אני מוכן לעשות כל מה שתראה, אך בלב הוא התכוון: מה שאתה ה' בשמים תראה.

אמר לו ניקנור:

קח בהמה טמאה ושחט אותה על המזבח בבית המקדש

לעבודה זרה, ואחר כך אלביש אותך בבגדי

מלכות וארכיב אותך על הסוס ואעשה לך כבוד גדול.

אָמַר לוֹ יוֹחֲנָן: אֲנִי פּוֹחֵד שָׁאֵם הַיְהוּדִים יִשְׁמְעוּ שְׂכָף עֲשִׂיתִי הֵם
יִהְרְגוּ אוֹתִי.

לְכֹן אֲנִי מִבְּקֵשׁ שֶׁהַחֲלִים שְׁלֶךְ יֵצְאוּ כְּשֶׁאֲנִי אֶעֱשֶׂה זֹאת.
נִיקְנוֹר צָוָה שְׂכָלָם יֵצְאוּ הַחוּצָה וְאֵז יוֹחֲנָן בֶּן מַתְתִּיָהוּ הוֹצִיא אֶת
הַחֲרָב וְהֵרַג אֶת נִיקְנוֹר וְגַם חֲלִים רַבִּים.

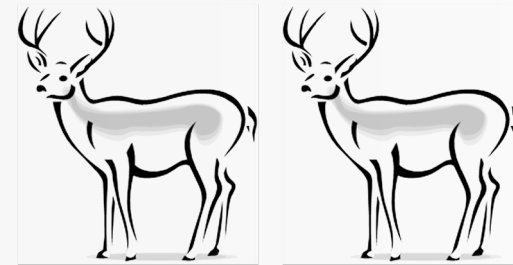
אֲנִטְיוֹכּוּס כֶּעֶס מָאֵד וְשָׁלַח אֶת בְּגָרִיס הַמְּשֻׁנָּה לְפָלֶךְ עִם
חֲלִים רַבִּים עִם סוּסִים וּפִילִים עֲנָקִים לִירוּשָׁלַיִם שִׁיְהָרְגוּ כָּל
יְהוּדֵי שְׁשִׁמּוֹר שֶׁבֶת אוֹ שִׁיעֲשֶׂה בְּרִית מִיְלָה.

יְהוּדִים רַבִּים הִתְחַבְּאוּ בַּמְּעָרוֹת כְּדִי לְלַמֵּד תּוֹרָה
וְלִשְׁמֹר שֶׁבֶת, אָךְ הָיוּ יְהוּדִים שֶׁנִּקְרְאוּ מַתְיָוִיִּם שֶׁרְצוּ
לְמַצּוֹא חֵן בְּעֵינֵי הַיְוֹנִים וְלָכֵן הֵם הָיוּ מִלְּשִׁינֵים לַיְוֹנִים עַל
הַיְהוּדִים.

מִלְחָמוֹת הַחֲשֻׁמוֹנָאִים וְהַיֹּזְנִים

הַיֹּזְנִים צִוּוּ שֶׁכָּל הַיְהוּדִים צָרִיכִים לְכַתֵּב עַל דָּלֶת בֵּיתָם שְׂאִין לָהֶם שׁוֹם קֶשֶׁר לַהֶשֶׁם.
 אֲךָ הַיְהוּדִים מָסְרוּ אֶת נַפְשָׁם וּפָרְקוּ אֶת הַדְּלָתוֹת כְּדִי שֶׁלֹּא יִצְטָרְכוּ לְכַתֵּב זֹאת, הַיֹּזְנִים נִצְלוּ זֹאת וְהָיוּ נִכְנָסִים לְבֵיתֵי הַיְהוּדִים וְגוֹנְבִים אֶת רְכוּשָׁם.
 וְה' עָשָׂה נִס וְנִכְנָסוּ לַבָּתִּים שֶׁל הַיְהוּדִים צָבִיִּים, אֵילִים וְעוֹפוֹת טְהוֹרִים וְהַיְהוּדִים הָיוּ שׁוֹחֲטִים אוֹתָם וְאוֹכְלִים.

כְּשֶׁהַיֹּזְנִים רָאוּ שֶׁלַּיְהוּדִים לֹא אֶכְפַּת מִגְזָרָה זֶה, גָּזְרוּ גְזָרָה שְׂאִסּוֹר לְטַבֵּל בַּמִּקְוֶה כְּדִי לִהְיוֹת טְהוֹרִים וְהֵם סָגְרוּ לַיְהוּדִים אֶת כָּל הַמִּקְוָאוֹת.

אֲךָ ה' עָשָׂה נִס וְלִכְלֵל יְהוּדֵי נִפְתַּח פְּעֵינָם מִיָּמִים בְּבֵיתוֹ.
 אַחֲרַי כִּי הַיֹּזְנִים גָּזְרוּ שֶׁכָּל כְּלֵי יְהוּדֵיהֶם שְׂמֹת־חַתָּנֹת צָרִיכָה קוֹדֵם לְהִתְחַתֵּן עִם הַמוֹשֵׁל הַהֶגְמוֹן הַיֹּזְנִי, וְלִכֵּן הַיְהוּדִים הָיוּ עוֹשִׂים חֲתָנוֹת בְּסֵתֵר בְּתוֹךְ הַבָּתִּים.

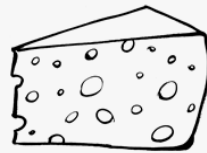
אֲךָ הַיֹּזְנִים יָדְעוּ שֶׁהַבַּת שֶׁל יוֹחָנָן כִּהֵן גָּדוֹל צָרִיכָה לְהִתְחַתֵּן וְעָקְבוּ אַחֲרֶיהָ כְּדִי לְהִגִּיעַ לְחֲתָנֹתָהּ, וְהֵם פָּרְצוּ לְבֵית שְׁבוּ הַתְּקִימָה הַחַתּוּנָה וְרָצוּ לְקַחֵת אֶת הַכְּלֵי לְהֶגְמוֹן הַיֹּזְנִי,

אָמְרוּ הַחֲשׂוֹמוֹנָאִים לַיָּנִים שֶׁהַכֶּלֶה הִיא בַּת שֶׁל הַכֶּהֵן גָּדוֹל
 וּמִתְאַמָּה לְהִתְחַתֵּן רַק עִם הַהֶגְמוֹן הַכִּי חָשׁוּב שֶׁל הַיּוֹנִים,
 הַיְהוּדִים עָשׂוּ אֶת עֲצָמָם כְּאִלוֹ שֶׁהֵם שִׂמְחִים שֶׁהַכֶּלֶה הוֹלֶכֶת
 לַהֶגְמוֹן וְלוֹ אוֹתָהּ בְּשִׁירִים וּפְנוֹרוֹת לְבֵית הַהֶגְמוֹן הַיָּנִי.
 הַכֶּלֶה הִגִּיעָה לַהֶגְמוֹן וְהִגִּישָׁה לוֹ גְּבִינֹת מְשֻׁבָּחוֹת וַיֵּין מְשֻׁבָּח,
 הַהֶגְמוֹן נִרְדַּם מֵהֵינִן וְהַכֶּלֶה לָקְחָה חֶרֶב וְהִרְגָה אוֹתוֹ.
 וְהַחֲשׂוֹמוֹנָאִים לָקְחוּ אֶת כָּלֵי הַפְּלִחָמָה שֶׁהָיוּ שֶׁל הַהֶגְמוֹן וְהִרְגוּ
 עִם זֶה חִלָּים יוֹנִים רַבִּים.

כַּשֶׁהַיָּנִים רָאוּ שֶׁהַחֲשׂוֹמוֹנָאִים מִנְצָחִים אוֹתָם הֵם בְּרָחוּ
 בְּאוֹנִיּוֹת לַיָּן בַּיַּחַד עִם בְּגָרִיס הַפּוֹשְׁנָה שֶׁל הַפּוֹלֶה אֲנִטְיוֹכּוּס,
וּבְגִלָּל נִסְ נֶצְחוֹן זֶה, נוֹהֲגִים לֶאֱכֹל מֵאֲכָלֵי גְבִינָה בְּחִנְכָה.
 אֲךָ הַיָּנִים הִצְלִיחוּ לְהִרוֹג אֶת יְהוּדָה בְּנוֹ שֶׁל מִתְּתִיָּהוּ,
 אַרְבַּעַת בָּנֵי מִתְּתִיָּהוּ חָזְרוּ לְאֲבֵיהֶם וְסִפְרוּ לוֹ שֶׁיְהוּדָה נִהְרַג.
 אָמַר לָהֶם מִתְּתִיָּהוּ אֲנִי אָבוֹא בְּמִקוֹמוֹ לְהִלָּחֵם בַּיַּחַד אִתְּכֶם.
 וּמִתְּתִיָּהוּ וְאַרְבַּעַת בָּנָיו הִצְלִיחוּ לְהִרוֹג הַרְבֵּה מְאֹד חִלָּים יוֹנִים

כְּשֶׁבְּגָרִים הִגִּיעַ לְאַנְטִיּוֹכּוֹס הוּא הִצִּיעַ לוֹ לְהֵבִיא אֶת כָּל
 הַחֲזִילִים וְהַפִּילִים שֶׁל כָּל הַמְּדִינּוֹת הָרְבוֹת שֶׁל אֲנַטִּיּוֹכּוֹס
 כְּדִי לְהִלָּחֵם עִם הַיְהוּדִים.
 בְּגָרִים חָשַׁב עֲכָשׁוּ בּוֹדָאִי אֲנַצַּח אֶת הַיְהוּדִים.
 בְּגָרִים סָתַם אֶת הַנֶּהָר שֶׁמִּפָּנָיו הַמִּים הָיוּ מְגִיעִים לְתוֹשֶׁבֵי
 יְרוּשָׁלַיִם וּפָרַץ אֶת הַחוֹמָה שֶׁמִּסָּבִיב לְעִיר.

חֲמֻשֵׁת בְּנָיו שֶׁל סַתְיָהוּ הִלְכוּ לְהִלָּחֵם עִם הַצָּבָא שֶׁל כָּל
 הָעַמִּים וְהִצְלִיחוּ לְהַרוֹג חֲזִילִים רַבִּים.
 כְּשֶׁהַיְהוּדִים הַמְּתִינִים הִרְשָׁעִים רָאוּ אֶת הַיָּס הַגָּדוֹל שֶׁל
 חֲמֻשֵׁת הַחֲשֻׁמוֹנָאִים שֶׁמִּנְצָחִים כַּמּוֹת עֲצוּמָה שֶׁל חֲזִילִים
 גְּבוּרִים וַחֲזָקִים הֵם הִחְלִיט לְחַזֹּר בְּתִשׁוּבָה וְלִהְיוֹת צַדִּיקִים
 כְּמוֹ הַחֲשֻׁמוֹנָאִים.
 כְּשֶׁהִגִּיעוּ הַחֲזִילִים הַיָּנִים הֵם רָצוּ לְהַרוֹג אֶת הַחֲשֻׁמוֹנָאִים וְאֶת
 הַמְּתִינִים שֶׁחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה וְהֵם יָרוּ עֲלֵיהֶם חֲצִים,
 ה' עָשָׂה לָהֶם יָס וְהַחֲצִים הִסְתּוֹבְבוּ לְכַאֵן הַחֲזִילִים וְהֵם נִהְרְגוּ.
 כִּן בְּמִשְׁךְ שָׁנָה נִמְשְׁכוּ הַמַּלְחָמוֹת בֵּין הַחֲשֻׁמוֹנָאִים לַיָּנִים.